

נפתלי אהרן וקשטיין

אשדוד

מח"ס ויתילדו

המאגר העולמי לכתבי היוחסין

רבי ינאי 56/12 רובע ז' אשדוד

טלפון: 08-8679877 פקס: 153-8-8679877

דוא"ל: vekshtein@bezeqint.net

רבי יהודה אבי המהרש"א

משפחתו, צאצאיו, יחוסו, ועוד

א

ילדיו של רבי יהודה הלוי

משפחות רבות מתייחסות כצאצאי הגאון רבי יהודה הלוי אבי המהרש"א ז"ע. ברשימותינו מצויים שמותיהם של ארבעה מבניו, ה"ה: א. בנו, הגה"ק המפורסם המהרש"א ז"ע. ב. בנו, הגאון רבי אברהם הלוי. [הסכים על ספר הראב"ן]. ג. בנו, הגאון רבי שלמה זלמן הלוי. [נזכר בספר "אשל ברמה"]. ד. בנו, הגאון רבי שאול שמעון הלוי דיין דק"ק לובלין. [סייע בהגהת חידושי המהרש"א].

לעת עתה לא נרחיב כאן במקורות לשמות הנ"ל, ובמה שיש להעיר בתולדותיהם. בשלב זה, נסתפק ברשימה בלבד, ובבקשת מקורות למידע נוסף על תולדותיהם או שמותיהם של אחים או אחיות/גיסים נוספים של המהרש"א. לאחר ריכוז החומר ועיבודו כראוי בס"ד, נפרסם אי"ה מאמר נרחב לתולדות רבי יהודה הלוי אבי המהרש"א, ולתולדות בניו וחתניו, בעהש"ת.

ב

משפחת המהרש"א אינה קשורה לא למשפחת המהר"ל מפראג ולא למשפחת הט"ז

הערת אגב חשובה. כאמור, משפחות רבות מתייחסות כצאצאי הגאון הקדוש המפורסם המהרש"א ז"ע, או מצאצאי אביו הגאון רבי יהודה הלוי. והנה, במגילות יוחסין נפוצות, חוזרים ונשנים שושלות רבות המגיעות עד המהרש"א ואביו, ומשם ואילך מעתיקים שוב ושוב את שלשלת יחוסם למעלה בקודש. אלא שפחות מפורסמים הם הערותיו של חוקר הדורות הגאון רבי חיים ישכר גראס מפעטריווא ב"שערי שמחה" אות כ"ד.

*

"דע, דמה שכתוב בסוף ספר "מגילת יוחסין

למהר"ל", [מהדורת תרמ"ט, בשם הגר"י לווינשטיין מסעראצק. נא"ו], שאשת הר"ר יהודה הלוי [אבי המהרש"א], היתה בת הג"ר צבי [טעות, ולא נקרא מעולם בשם "צבי". נא"ו] העלמאן, [אחי אביו של המהר"ל מפראג. נא"ו], אין לה יסוד כלל, וכמו שסיים אחר כך. "גם מה שכתוב, כי הר"ר יהודה הלוי [אבי המהרש"א], היה אחיו של הרב ר' שמואל הלוי, אבי ה"טורי זהב", שיבוש הוא. וה"טורי זהב", (ביורה דעה סימן שכ"ג, ובאבן העזר סימן י"ב), מזכיר להמהרש"א, ואינו מתארהו כלל ב"שאר בשרי". עכ"ל הרב הנ"ל מפעטריווא ברשימת היוחסין שבספר "שערי שמחה".

ג

שיבושים נוספים ביחוס משפחת המהרש"א והט"ז

והנה, מאחר והמהרש"א העיד על עצמו שהוא מצאצאי רבי יהודה החסיד, [ראה עדותו של הגאון רבי ארי' לייבוש באלחובר אבד"ק זאסלאב, בספרו "שם אריה" י"ד סימן כ"ז, בשם "הרב המנוח הישיש מו"ה מרדכי מרגליות אבד"ק סאטנב"], היו מי ש"יצרו" בעקבות כך שושלת מסודרת בן אחר בן עד רבי יהודה החסיד, [ונעתק לראשונה בחיבוריו של הג"ר אפרים רעגעשנבורג, ראה ספרו "ספר יוחסין ובית צדיק" אשר בסוף ספרו "עץ אפרים", וכן בסוף חיבורו "קול ברמה",

ובספרו "שבעה קני המנורה"], וזאת, למרות שר"י החסיד לא היה כלל "לוי". ולא עוד, אלא שמאחר ודימו שהט"ז הוא בן דודו של המהרש"א, וכנ"ל, שוב המשיכו ו"יצרו" בעקבות כך יחוס מסודר של הט"ז, דור אחר דור עד רבי יהודה החסיד, אלא שכאמור - הט"ז אינו קשור למשפחת המהרש"א כלל. וכבר העירו על כך הגאון מפעטריווא בכמה מגילות יוחסין שערך והדפיס, ועוד רבים מטובי חוקרי היוחסין.